

Laste liikluskäitumine

Autor: Ülla Rebane

Õppijad: 1.- 4.kl õpilased, kokku 19 õpilast

Maht: sisustame ühe liiklusteemalise koolipäeva

Üldeesmärgid:

- oskab ohutult ja turvaliselt käituda
- oskab ohtu märgata ja seda vältida

Alaesmärgid:

- õpetada ära tundma ja märkama erinevaid ohuallikaid liikluses (DVD)
- oskus tajuda reaalses liikluskeskkonda (praktiline õppus)
- õpetada kasutama ohutust tagavat kaitsevahendit helkurit
- oskab testida oma helkurit

Üldpädevused:

- väärtuspädevus
- sotsiaalne pädevus
- õpipädevus
- suhtluspädevus

Läbivad teemad:

- tervis ja ohutus
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
- väärtused ja kõlblus

Õpitulemus: õpilased kirjeldavad, kuidas nemad saavad käituda turvaliselt ülekäigurajal ja oma kooliteel

Õppetegevused toimuvad arvutiklassis, klassiruumis, õues

Õppevahendid:

- DVD
- helkurid
- taskulamp
- liim, käärid, värvipliatsid,

-õppevahend „Näe ja ole nähtav”

- stopper

Koostöövõimalused 1.-2.kl õpetajaga, piirkonna politseinikuga

Lõiming loodusõpetusega, käsitööga, matemaatikaga, emakeelega

1. tund toimub arvutiklassis. Laste liikluskäitumise DVD, millel on 6 lühikest õppefilmi, mis juhivad tähelepanu liikluse klassikalistele probleemidele. Nende õppefilmide plussiks on see, et ei näidata ainult vale käitumist, vaid vead parandatakse ja näidatakse, kuidas on õige liikluses käituda koos selgitustega.

1.Vale liikluskäitumine

2. Laste liikluskäitumise eripära

3.Õige liikluskäitumine

4. Ohud libedaga

5. Ohud õuealal

6. Ohud pimedas

Pärast iga klippi arutleme nähtu üle.

- Mis läks valesti?

- Mis oleks võinud juhtuda?

- Kuidas sina toimiksid?

- Kuidas õigesti toimida?

2. tund - külla on kutsutud piirkonna politseinik

Valmistasime lastega ette mõned küsimused. Neid lisandub õpilastel töö käigus kindlasti.

- Kui kaua töötate politseinikuna?
- Kus te õppisite ja kui kaua?
- Kui palju peab „tõmbama lõuga”, et sisseastumiskatsetel läbi saada?
- Millal saite esmakordelt püstolit puutuda?
- Milline näeb välja Teie tööpäev?
- Meenutage mõni naljakas lugu oma töös.
- Kas tuleb sageli kiirust ületada tööülesannete täitmisel?
- Mis asjad kuuluvad erivarustusse? Kui sageli neid kasutada tuleb?

Lisaks sellele palusime liiklusalast ülevaadet meie maakonna ja valla kohta.

Praktiline õppus – riietume ja läheme koolimajast umbes 50m kaugusele Tartu-Räpina maantee ülekäiguraja juurde tegema praktilist õppust, kuidas turvaliselt ületada maanteed. Alustame sellest, et politseitöötaja räägib veelkord üle, kuidas turvaliselt üle „sebra“ minna. Millised on konkreetsed ohud meie kooli juures „sebrat“ ületades? Miks on ohtlik teele tormata mõisapargi

müüri tagant? Millised on erinevused autode pidurdustekonnal suvel ja talvel? Lapsed peavad jõudma teadmiseni, et auto ei saa pidama kohe. Selgitused ja praktiline tee ületamine.

3. tund – Kuidas helkur jalakäija märgatavaks teeb?

Igal aastal juhtub õnnetusi inimestega just sel põhjusel, et pimedal ajal ei olda autojuhile nähtav. Et autojuht pimedas liikuvat inimest juba varakult märkaks, on helkur vajalik nii lastele kui täiskasvanutele.

Praktiline tegevus - lastel on palutud kaasa tuua erinevaid helkureid. Lapsed kirjeldavad oma helkureid valgustatud ruumis (värvus, materjal, kuju).

Kuhu tuleb helkur kinnitada? Lapsed kinnitavad helkuri riiete külge põlve kõrgusele paremale poole nii, et seda oleks näha võimalikult mitmest küljest.

Seejärel tehakse ruum hämaraks. Algab helkurite testimine taskulambiga. Taskulambi valguskiir suunata silmade kõrguselt helkurile. Helkurilt peegeldub valgus tagasi valgusallika suunas. Hea oleks, kui helkurite sekka satuks helkur, mis ei peegelda nii hästi valgust. Teadaolevalt müüakse ka selliseid helkureid, mis ei täida oma otstarvet. Sellepärast ongi vajalik oskus helkurit testida.

Mis aitab veel pimedas jalakäijat nähtavaks teha?

Lisaks helkurile võid varrukale kinnitada helkurriba või helkurpaela. Näitan näidiseid. Pimedas liikudes tuleb kasuks hele riietus (näidiseks on plakat). Liikluseeskiri kohustab jalakäijat pimedal ajal liikudes helkurit kasutama.

Käeline tegevus - maanteeameti poolt on koostatud õppevahend „Näe ja ole nähtav”. See on kooli tellitud, ühest õppevahendist jätkub kahele lapsele. Lastel on võimalik valida kas tüdruku või poisi figuur. Nukule võib panna nime. Lapsed värvivad figuurid ja kinnitavad helkurid ja helkurpaelad riitele. Võivad kavandada enda helkuri. Õppevahendis on kaasas spetsiaalne helkurit imiteeriv paber. Figuure taskulambiga valgustades, hakkavad helkurid ja helkurpaelad särama.

Valminud nukkudest paneme üles näituse.

Kokkuvõtte – kanna pimedal ajal helkurit, tee seda õigesti, sest see võib päästa sinu elu!

4. tund –kokkuvõttev tund

Mõista, mõista, mis see on?

-Käib kõik maailma läbi, aga seisab ühe koha peal? (tee)

-Hakkan igast kohast, lõpetan igasse kohta, olen siiski kõige pikem asi maailmas? (tee)

-Ise pime, muid juhatab? (teetulp või teeviit)

Ettelugemine - katkend raamatust „Lugusid liiklusest” lk 59-60. Lugu räägib talvisest libedast teest ja kelgutavatest lastest.

-Miks kulub autol talvel peatumiseks pikem maa kui suvel?

-Miks ei või sõidutee läheduses kelgutada?

-Kus on ohutu kelgutada ja suusatada?

-Miks lõppes selles loos kõik õnnelikult?

Peagi on meilegi saabumas talv. Talvised ja suvised liiklusolud on väga erinevad. Too välja põhjuseid, mis raskendab talvel liiklust. /Talvel on nii sõiduteed kui kõnniteed lumised, libedad ja kitsamad, autol kulub peatumiseks pikem maa kui suvel, kõrged lumehanged takistavad nähtavust ja lumehange tagant ei tohi sõiduteele tormata, sõidutee läheduses ei tohi kelgutada ega suusatada./

Iga laps kirjeldab oma kooliteed, millised on ohtlikud kohad kooliteel, kuidas neid vältida.

Kokkuvõttev tööleht - värvi tõesed laused roheliseks, valed kriipsuta läbi. Arutelu.

Järgnevad ülesanded on juhuks, kui aega peaks üle jääma. Meil oli täna külas politseinik ja teatavasti nõuab nende amet täpsust ja kiirust. Siin on teile ülesanded, kus tuleb näidata osavust.

1. ül - lapsed peavad tajuma, kui pikk on 1 minut. Kui arvavad, et 1 minut on täis saanud, kükitavad maha. Selgitame välja kõige täpsema õpilase. NB! Kell tuleb klassiseinalt eemaldada!

2. ül - lapsed peavad tajuma, kui pikk on 1m . Lõngakerast võtavad lapsed nende arust 1m pikkuse lõngajupi. Lõngajupid lähevad mõõtmisele, selgitatakse kõige täpsem.

3. ül A4 suurusel lehel numbrid läbiseigi suured ja väikseid numbreid, osa numbreid „rasvaselt” trükitud, mõni üksik number tagurpidi. Ülesanne on kiiruse peale, leida üles ja näidata numbrid järjekorras 1-20-ni. Vajalik 2 stopperit ja 2 A4 lehte numbritega, muidu läheb teistel lastel igavaks.

Päeva lõpuks saab iga laps tubli liikleja tunnistuse.

Kasutatud kirjandus

Laste liikluskäitumine. Liikluskäitumine talvel. DVD Tallinn: Maanteeamet

Metstak, V (1992) Mõista, mõista ... Eesti rahva mõistatusi Tallinn: Tiritamm

Smitt, K (2005) Hannesele külla. Lugusid liiklusest Tallinn: Tiritamm

Õppevahend Näe ja ole nähtav! (2011) Grafimill

Lisa 1

Kokkuvõttev tööleht 1. ja 2.klassile

Värvi tõesed laused roheliseks, valed kriipsuta läbi.

1.Sõidutee ületan seal, kus on „sebra”.
2. Kelgutan ja suustan sõidutee läheduses.
3. Pimedal ajal kinnitan riietelegelkuri.
4. Autos kinnitan turvavöö.
5. Bussist väljudes ületan sõidutee bussi tagant.
6. Maanteel käin parempoolsel teeserval.

Põhjenda suuliselt.

Lisa 2

Kokkuvõttev tööleht 3.- 4.klassile.

Värvi tõesed laused roheliseks, valed kriipsuta läbi.

1.Enne teele astumist vaatan vasakule, siis paremale ja veelkord vasakule - kui lähenemas pole autosid, ületan sõidutee.
2. Tänav on mulle ja kaaslastele mängukohaks.
3. Sõidutee ületan seal, kus on jalakäijate tunnel, valgusfoor või „sebra”
4. Bussist väljunud, lasen bussil ära sõita, alles siis lähen üle sõidutee.
5. Auto tagaistmel sõites ei ole turvavöö kohustuslik.
6. Sõidutee ületan alati foori rohelise tule ajal.
7. Kelgutan ja suustan sõidutee läheduses.
8. Autost väljun alati kõnniteepoolsest uksest.
9. Kõnniteel liigun paremal pool, siis ei pörka vastutulijatega kokku.
10.Linnast väljas maanteel kõnnin seal pool teed, kus on rohkem ruumi.
11.Jalgrattaga võin sõiduteel sõita alles siis, kui olen saanud kümne aastaseks, mul on jalgratturi juhiluba ja kannan kiivrit.
12. Pimedal ajal kinnitan riietelegelkuri.
13. Teen endale selgeks liiklusmärgid ja nende tähendused.

Paranda valed laused õigeks.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....